

Krakonoš, premiér a lyžníci

VYSOKÉ NAD JIZEROU V KRKONOŠÍCH

Je až k nevíře, co všechno dokázala historie poskládat do údolí řeky Jizery a na přilehlé stráně v západních Krkonoších. Najdete tu louky, kde se učili zdolávat zimní svahy vůbec první lyžaři v českých zemích. A zároveň tu najdete naše asi nejlepší současné sjezdovky.

FOTO: ČTK

Lyžařské závody Po staru absolvují účastníci s výstrojí a vybavením typickým pro 20. a 30. léta minulého století.

Na své si zde ale přijde i ten, kdo místo sportu holduje technickým vědám nebo politice. S údolím řeky je pevně srostlá naše zřejmě nejhezčí železniční trať s romantickými mosty a tunely. Nahoře nad ní se narodil první český ministerský předseda Karel Kramář.

Kramářovo rodiště

Jeho rodiště Vysoké nad Jizerou může posloužit jako začátek našeho putování. První český ministerský předseda se narodil 27. prosince 1860 v rodině stavitele Petra Kramáře. Když bylo Karlovi Kramářovi 32 let, chtěl mu jeho otec pomoci v rozjezdu podnikatelské kariéry a v Libštátě proto koupil část tkalcovny a nechal ji přepsat na syna. O šest let později již patřila Karlu Kramářovi tkalcovna celá, ale on sám ji neřídil, to obstarávali jiní.

Nejviditelnější památkou po Kramářových tak zůstává ve Vysokém hotel Větrov, vystavěný v secesním stylu právě na popud Karla

Kramáře. Stojí uprostřed parku nedaleko městského centra.

Hrdelní právo a ochočený medvěd

Až se budete procházet ulicemi Vysokého, vězte, že přes návrší nad Jizerou vedly první stezky již v mladší době kamenné. Historie samotného Vysokého se začala psát začátkem 14. století. Strategickým umístěním na frekventovaných cestách se Vysoké stalo přirozeným centrem obchodu a na náměstí se zdárně rozvíjely trhy. Zboží a peníze přitahovaly pochopitelně nepoctivce, a tak městu bylo propůjčeno hrdelní právo. Naposledy se použilo v 17. století.

Zajímavá legenda se váže ke znaku města, zobrazujícího muže s medvědem. V lesích u Rokytnice pálil v milířích dřevěné uhlí vysocký měšťan a kostelník Havlas Pavlata. Při práci narazil na medvěda, kterého se mu podařilo ochočit. Vycvičené zvíře odvedl na panovnický dvůr do Prahy a tento výjev se v 16. století dostal do znaku.

Loutkový Krakonoš

Určitě zajdete do zdejšího Vlastivědného muzea. Vyhlášený je zdejší vyřezávaný mechanický betlém. Do konce ledna navíc bude atmosféru horských Vánoc a řezbářských tradic umocňovat speciální výstava, na které uvidíte výrobky z někdejší dílny otce a syna Fučíkových – korbele z březového dřeva, loutky, hračky, kuželky, vypalo-

Informace

Turistické informační centrum najdete na Masarykově náměstí v Jilemnici. V zimní sezóně je otevřené ve všední dny od 9 do 17 hodin a v sobotu a v neděli od 9 do 13 hodin. Tel.: 481 541 008.

www.mestojilemnice.cz

www.vysokenadjizerou.cz

<http://vysoke-nad-jizerou.turistik.cz>

www.martinicevkrk.cz